

Шкільна драма XVIII ст. Інтермедії. Вертепна драма

Історичні умови, у яких існує драма:

- * Підґрунтя — античне мистецтво
- * Значний вплив релігії
- * Розвиток традицій, закладених скоморохами
- * Вплив обрядових дійств
- * Велика роль у зародженні української драматургії освітніх закладів
(Києво-Могилянська академія)

Різновид театрального дійства

	Шкільна драма XVII-XVIII ст.	Інтермедія XVII-XVIII ст.	Вертепна драма XVII ст.
Час виникнення	XVII ст.	XVII ст.	XVII ст.
Визначення	<i>Шкільна драма</i> — жанр латиномовної релігійної драматургії, що виник на межі XV-XVI ст. в країнах Західної Європи. Походження шкільної драми пов'язане зі статутом церковних і світських навчальних закладів, у яких сценічні вистави були обов'язковими для засвоєння латини. В Україні шкільна драма поширилася через Польщу в XVII- XVIII ст.	<i>Інтермедія</i> (від латин. <i>inter</i> — між, <i>medius</i> — те, що міститься посередині) — невелика за обсягом комічна сценка або п'єса, яку виконували між актами основного драматичного дійства, що мала за мету дати відпочинок і розвагу глядачеві, стомленому серйозною дією, яку розігрувала в основній п'єсі. Одноактна п'єса комедійного характеру, була також частиною вертепної драми.	<i>Вертеп</i> — це старовинний пересувний ляльковий театр, який ставив релігійні й світські п'єси. Вертепна драма — різновид лялькового театру, який створювався для розваги і повчання публіки.
Характерні риси	Була віршованим діалогом. <i>Сюжет</i> з античної літератури або з Біблії,	Сюжетно не були пов'язані із твором, у перервах якого їх розігрували.	<i>Сюжети</i> як релігійні, так і світські. Текст — прозовий або написаний

	легенди про святих, мучеників, подвиги царів і полководців. Текст переважно віршований, розмір найчастіше — 13-складник	<i>Сюжет:</i> мотиви й сюжети усної народної творчості, популярні книжні анекдоти, які відображали життя та побут українського народу	нерівноскладовою прозою. Виставу могли супроводжувати хоровий спів, музичні номери, дуети
Автори та виконавці творів	Автори — зазвичай викладачі поетики, виконавці — їхні учні. Найвідоміша шкільна драма XVII ст. — перша історична п'єса в українській літературі «Володимир». Феофана Прокоповича, присвячена гетьманові І. Мазепі. О. Кониський «Воскресіння мертвих». невідомий автор — «Милість Божа».	Авторами й виконавцями інтермедій були здебільшого учні тодішніх шкіл, зокрема студенти Києво-Могилянської академії та мандрівні дяки. «Кіт у мішку». — одна інтермедій, яку часто виконували	У живому вертепі ролі виконували актори, у ляльковому вертепі — ляльки. Відомі вертепні тексти: Сокиринський, Славутинський, Бутуринський, Хорольський, Куп'янський

Довідка

Феофан Прокопович — український і російський церковний діяч, учений, педагог, драматург, поет, перекладач, ректор Києво-Могилянської академії. В академії він викладав поетику, риторику, філософію, фізику, арифметику й геометрію. Феофан Прокопович віршував латинською, польською, російською і книжною українською мовами.

Мандрівні дяки — бідні студенти Києво-Могилянської академії (або учні духовних шкіл), які під час різдвяних і великодніх канікул мандрували селами й містами України, щоб заробити на прожиття. Вони створювали й вертепи і під час різдвяних свят показували вистави з колядками.

Драматургія I половини XIX століття. Народна драма I. Котляревського

Історичні умови, в яких існує драма.

I половина XIX ст. — період боротьби за створення самобутньої національної культури, за утвердження національного стилю і мови, за вироблення нових художніх форм.

Характерна ознака драматургії.

I половини XIX століття — звернення до зображення життя, побуту, моралі, інтересів селянина — найбільш численної тоді верстви трудящих, зображення картин реальної дійсності, образів живих людей; представників народу як позитивних персонажів літератури.

Народна драма I. Котляревського «Наталка Полтавка».

Жанр твору	Сюжетно-композиційна своєрідність	Образи п'єси	Значення п'єси
«Опера малоросійська». (I. Котляревський), має ознаки драми, комедії, п'єси, опери	Сюжет лінійний, відцентровий, концентричний. Важливу роль відіграють авторські ремарки (пояснення щодо місця і часу дії, обстановки, вигляду персонажів, одягу, міміки, жестів тощо.) Наявність пісень-самохарактеристик героя. Використано прийом — любовний трикутник	Головна героїня — перший образ жінки-селянки в українській літературі, втілення найкращих народних рис. Образ Петра символізує глибоку народність українців, працелюбство, доброту і порядність. Образ Миколи втілює в собі такі народні риси, як життєстійкість, дотепність і веселість. Терпилиха уособлює жіночі риси: наполегливість, тверду волю, лукавство і риси гарної матері. Борис Тетраковський наділений як позитивними, так і негативними рисами,	Перша українська драма високої моральної спрямованості, яка ставить як загальнолюдські, так і національні питання. Написана для народного глядача. П'єса художньо правдиво змальовує народне життя і несе в собі гуманізм і народність

		Макогоненко — негативними	
--	--	------------------------------	--

Новаторство Котляревського.

Першим і світовій драматургії змалював селянське життя, вивів позитивні образи з народу, заклав основи для розвитку соціально-побутової драми. Його творчість сприяла переходу від традиційної книжної тематики до конкретно-історичного змалювання світу і народу, творенню на основі народної мови оригінальної художньої образності, сприяла урізноманітненню тематики

Теорія літератури.

Сюжет

Лінійний — дії розвиваються у хронологічній послідовності. Наявні експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація, розв'язка.

Відцентровий — всі події розвиваються довкола головної героїні або героя.

Концентричний — події розвиваються у причиново-наслідкових зв'язках.